

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philosophistæ Seu Excerpta Pauca Ex Multis Libris, Thesibus, Dictatis Theologicis

[S.l.], [ca. 1692]

1670. Idem sub P. Beguin.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39173

graviori odio & altioris ordinis. Nimis enim contemnit authoritatem divinam, qui sciens parricidium graviter Deo displicere & à Deo graviter prohiberi, illud committit ipso vidente & invito.

III.
PARS.

IDEM COLLEG. REMENSE.

Anno 1670. Pater Beguin in eodem Remensi Jesuitarum Collegio Theologia Professor Tractatum de Peccatis dictavit, in quo eadem ferè tradit dogmata.

1670.

Quaest. 1. Art. 1. sic habet. Dico primò Peccatum Philosophicè spectatum rectè definitur, actus moraliter malus.

Dico 2. Peccatum Theologicè spectatum rectè definitur, Formalis transgressio legis divinae . . . . Ratio autem cur vocetur Theologicum est, quia definitur per habitudinem ad Deum, & quia ex eo præcisè intelligitur habere rationem offensæ, sive Deum formaliter offendere, quòd fiat scienter contra legem Dei. Per id enim formaliter peccator offendit Deum, per quod sciens ac volens dat illi injustam ac rationabilem causam aversionis & indignationis.

Quaest. 4. Art. 2. ubi de distinctione peccati mortalis à veniali sic habet. Notandum in peccato mortifero duplicem considerari posse malitiam, sive inordinationem, ut jam suprà observavimus ex S. Thoma: unam per ordinem ad operantem, per quam violatur dictamen rationis, alteram, in ordine ad Deum, per quam violatur lex divina, & actus est quidam contemptus Dei, adeòque ipsius offensivus. Utraque quidem est moralis, sed prima Philosophicè, altera Theologicè. Tamen ad distinctionem prior simpliciter appellatur malitia moralis, posterior

rior

III.
PARS.

rior dicitur malitia offensæ divinæ, quæ noscitur ex prævaricatione legis, ut antè explicuimus Quæst. I. Art. I.

Dico. Formalis & immediata ratio constitutiva peccati mortalis, ejusque à peccato veniali distinctiva, est quòd sit formalis transgressio legis divinæ graviter obligantis: sive quâ præfertur bonum creatum amicitiae Dei. Per formalem transgressionem hìc intelligitur violatio legis positivæ, vel saltem æternæ, quæ fit cum plena libertate & advertentia rationis ad displicentiam & gravem prohibitionem Dei. Gravis autem prohibitio dicitur ea quæ fit sub pœna gravis indignationis & inimicitiae divinæ; unde contingit, ut qui violat sic legem graviter obligantem præferat bonum aliquod temporale, cujus amore peccat, dilectioni Dei. Quod si in agendo sit tantum semiplena libertas & levis advertentia ad prohibitionem offensamque divinam, vel præceptum sit tantum leviter obligans, id est, non usque ad dissolutionem amicitiae divinæ, tunc per se loquendo, committitur tantum peccatum veniale. Dico, *per se*, quia per accidens potest quis ex errore vel ignorantia peccare mortaliter, faciendo id quod putat graviter esse prohibitum; cum tamen re ipsa obligatio sit levis. Sicut etiam ex opposito potest quis per accidens leviter tantum peccare contra gravem prohibitionem, putans bonâ fide, vel invincibiter ignorans, etiam graviter obligare.

Objicies primò. Scriptura I. Corinth. c. 6. & SS. Patres passim significant fornicarios, adulteros, fures &c. regnum Dei non possessuros. Ergo ex mente Scripturæ & SS. Patrum fornicatio, adulterium &c. sunt peccata mortalia, quamvis fiant cum ignorantia offensæ divinæ.

Ref.

Respondeo primò, simili argumento probatum iri quod etiam sine ulla advertentia ad malitiam iis peccatis mortaliter peccaretur. I I I. PARS.

Rep. 2. Scripturam & Patres ita loqui de iis & similibus peccatis, quando fiunt cum advertentia ad Deum prohibentem, non autem si contingeret ea fieri sine advertentia ad offensam Dei. Quia autem ordinariè & ferè semper in omni peccato reperitur cognitio Dei & ejus offensam, ideo absolutè & simpliciter pronuntiant eos, qui talia agunt, incurrere pœnam damnationis. Solemus enim loqui de rebus ut sunt per se & ordinariè, non autem ut sunt raro & per accidens.

Objicies 2. Homicidium vel adulterium v. g. factum sine advertentia ad transgressionem legis divinæ & offensam Dei, est malum morale grave; Ergo mortale & dignum pœnâ æternâ.

Resp. Est grave gravitate malitiæ Philosophicæ, concedo; Theologicæ, nego Antecedens & Consequentiam: non enim est in illo casu peccatum mortale simpliciter dictum, sed tantum mortale fundamentaliter, quatenus malitia moralis gravis est fundamentum, causa & indicium gravis prohibitionis Theologicæ, quæ illam præsupponit. Aliunde tamen ejusmodi peccatum grave contra regulam rationis non debet appellari peccatum veniale; quia istud simpliciter peccatum excludit omnem gravitatem tam Philosophicam quàm Theologicam. Debet igitur vocari peccatum grave gravitate Philosophicâ.

Instabis primò. Deus non odit graviter nisi peccata quæ sunt mortalia. Atqui graviter odit parricidium etiam factum sine advertentia ad offensam & prohibitionem Dei. Ideo enim Deus graviter prohibet

hibet homicidium, quia illud odit graviter: Ergo antecedenter ad illam est peccatum mortale.

Respondeo cum De Lugo distinguendo Majorem: non odit graviter peccata, nisi quæ sunt mortalia vel formaliter, vel fundamentaliter, concedo: Nisi quæ sunt mortalia formaliter, nego. Homicidium autem ante Dei prohibitionem & rationem offensæ est mortale, non quidem formaliter, sed fundamentaliter. In hoc enim differt à mendacio, v. g. quod in-est culpa gravis contra rationem, atque adeò digna quam Deus prohibeat graviter: quâ prohibitionem factâ & cognitâ jam fit culpa mortalis formaliter, quæ prius erat mortalis fundamentaliter.

Instabis 2. Deus prohibet homicidium sub pœna æternæ damnationis. Ergo antecedenter ad prohibitionem judicat illud esse dignum pœnâ æternâ.

Resp. distinguendo Antecedens. Deus prohibet homicidium sub pœna damnationis ei, qui legem divinam scienter violaverit, concedo: qui non scienter violaverit, nego. Distinguo pariter Consequens: Ergo antecedenter ad prohibitionem Deus judicat homicidium esse dignum morte æternâ accedente violatione voluntariâ divinæ legis, concedo Consequens: seclusâ illâ, nego Consequens. Unde antequàm intelligatur prohibitio cognita & ratio offensæ divinæ in homicidio, homicidium cognoscitur esse mortale fundamentaliter, non verò formaliter. Judicat quippe Deus homicidium de se esse ita disconveniens naturæ rationali, ut dignum sit prohiberi sub pœna æterna ab eo incurrenda, qui legem contempserit.

Instabis 4. Homicidio spectato secundum se ante prohibitionem debetur aliqua pœna: non temporalis, cum dignum sit pœnâ graviore quàm peccatum veniale. Ergo æternâ.

Resp.

Resp. negando Minorem. Nam pœna illa, quam I I I.
Deus vult infligere homicidio facto sine cognitione PAR 5.
divinæ offensæ, etsi sit temporalis, tamen verisimile
est esse graviolem quacumque aliâ correspondente
cuicumque peccato levi.

Objicies 3. Ex nostra sententia sequitur gravissima
quæque scelera, ut furta, homicidia, adulteria, sæpè
non esse peccata mortalia; & consequenter non esse
obligationem illa declarandi in Confessione. Con-
sequens autem est absurdum, & contra communem
Fidelium sensum. Ergo &c. Sequela probatur: nam
cùm inter infideles multi ignorent Deum, vel ne-
sciant peccata ipsi displicere; atque etiam inter Chri-
stianos plerique non advertant ad prohibitionem di-
vinam; illi non peccabunt mortaliter. nec ob sce-
lera privabuntur gratiâ.

Resp. negando sequelam. Nam primò quod spe-
ctat ad Fideles & Christianos moraliter est impossi-
bile, ut, quando peccant deliberatè, non veniat illis
in mentem cogitatio offensæ divinæ. Primum enim
quod illis occurrit, antequam peccent, non est ma-
litia moralis, sive difformitas cum regula rationis,
sed prohibitio divinæ legis dictante illis interiùs con-
scientiâ Deum offendi in eo quod faciunt. Quam
ob causam non est opus ut Confessarii pœnitentes
hac de re interrogent, cùm sæcùs contingat tantùm
per accidens & rarò; sed meritò præsumere possunt
eos peccasse cum advertentia ad offensam Dei.

Quod attinet ad infideles, dico vix ullum esse in-
ter illos, qui numen aliquod saltem confuse non ag-
noscat, cui peccata displicent, ut testatur ipse Tullius
Lib. De Legibus. Quin & multi gravesque Theo-
logi negant in ratione utentibus esse posse ignoran-
tiam Dei invincibilem; quod refert & sequitur
Gra-

III.
PARS.

Granado. Sed estò, nonnulli Deum aliquo brevì tempore invincibiliter ignorent, spectat tamen ad illius providentiam, qui *illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum*, non permittere ut quisquam diu adultus vivat, aut ut moriatur, quin habuerit aliquam notitiam Divinitatis, aut saltem suspicionem obligantem ad inquirendum, vi cuius aut ad Deum convertatur, aut, si noluerit, condemnetur. Ad extremum dici potest fortè, præter istam causam (*quòd videlicet ignorent legem divinam*) multos ex infidelibus non damnatum iri pœnâ sensûs æternâ, quamvis visione Dei carituri sint, sicut infantes qui sine Baptismo decesserint.

COLLEGIUM DOLANUM.

Anno 1671. P. Regis in Dolano Comitatus Burgundie Collegio Societatis Jesu Theologiæ Professor, hac Discipulis suis scribenda dictavit in Tractatu cui Titulus: Disputationes Theologiæ De Vitiis & Peccatis. Disputatione 2. De peccatorum Divisionibus sigillatim. Quæst. 1. De peccato Philosophico & Theologico.

Peccatum Philosophicum vocatur illud, quod fieret ab homine vel invincibiliter Deum ignorante, vel de Deo, aut ejus lege nullo modo cogitante, operante tamen contra legem rationis indicantis.

Artic. II. De Peccato Philosophico & ejus gravitate. Dico primò. Datur peccatum Philosophicum, seu peccatum quod est purè malum morale. Probat. Peccatum Philosophicum est actus liber creaturæ rationalis, vel Deum invincibiliter ignorantis, vel ad eum aut legem ejus non advertentis, qui naturali rationi adversatur. Sed datur & potest dari actus hujusmodi. Ergo. Nam etiamsi nullus esset Deus,

per